

Beleidsplan 2.0: De kerk als oplaadplek en netwerk

Uitgewerkt beleidsplan voor 2018-2022 van de Protestantse gemeente Wijk bij Duurstede

I. Korte profielschets

Uit het eerdere beleidsplan 'Werk aan de kerk' (d.d. 23 april 2016) is in dit vervolgstuk een profilering in zeven punten afgeleid. Die geldt als richtinggevend voor het denken en doen van de protestantse gemeente in de komende jaren en vraagt om verdere concretisering. Levend in het licht van Christus wil zij een zichtbare geloofsgemeenschap zijn waar:

- 1. mensen zich voeden en opladen aan de Bijbel, de eredienst en elkaar**
- 2. mensen van alle leeftijden gezien worden en zich gekend weten**
- 3. mensen elkaar de ruimte geven op eigen wijze hun geloof te beleven**
- 4. mensen worden toegerust tot dienstbaarheid aan de nabije en verre naaste**
- 5. de vertaalslag wordt gemaakt naar wat geloven vandaag voor ons betekent**
- 6. samenwerking wordt gezocht met andere kerken en groeperingen**
- 7. aandacht is voor zorgvuldige communicatie naar binnen en buiten**

II. Uitwerking profielschets

Het eerste uitgangspunt maakt duidelijk dat mensen in de kerk op zoek zijn naar geestelijke voeding in de vorm van inzicht, troost en inspiratie. Daarvoor gaan ze te rade bij de Bijbel, komen ze zingen en bidden in de eredienst en zoeken ze de ontmoeting met elkaar.

Het tweede uitgangspunt onderstreept hoe belangrijk het is om het pastoraat en jeugdwerk op peil te houden en met nieuwe initiatieven voor jong en oud te versterken.

Het derde uitgangspunt geeft aan dat respect voor elkaars visie en beleving belangrijk is voor de gemeente. Verdraagzaamheid en inlevingsvermogen zijn sleutelwoorden in een dialoog met elkaar. Pluraliteit is een groot goed, al kent ze ook haar beperkingen en grenzen.

Het vierde uitgangspunt maakt duidelijk dat pastorale en diaconale betrokkenheid iets is voor heel de gemeente en niet kan worden uitbesteed aan enkelingen. De kerk is een netwerk van contacten waarin mensen elkaar inspireren tot een leven in dienstbaarheid.

Het vijfde uitgangspunt bepaalt ons bij de vragen en twijfels die ook binnen de kerk leven. Geloven is in verandering, onder andere door de dingen die we meemaken of zien gebeuren, en door de vragen die op ons afkomen vanuit de huidige wetenschap en cultuur.

Het zesde uitgangspunt onderstreept het belang van goede oecumenische contacten in Wijk, in het bijzonder met de Hervormde gemeente met wie we de kerk en De Open Hof delen.

Het zevende uitgangspunt onderstreept het hedendaagse belang van een goeddoordacht netwerk van communicatie, die niet alleen gericht is op eigen gemeenteleden maar ook op andere geïnteresseerden en op het geheel van de Wijkse samenleving.

III. Algemene doelstellingen 2018-2022

Kerkenraad: er wordt gestreefd naar een kleine, slagvaardige kerkenraad die het beleid op hoofdlijnen vaststelt, activiteiten stimuleert en faciliteert en zelf niet teveel vergadert. Het moderamen functioneert als dagelijks bestuur en kent met name een coördinerende en delegerende rol. De colleges, beraadsgroepen en werkgroepen in de gemeente opereren zelfstandig met een eigen afgebakende taak, binnen het door de kerkenraad afgegeven mandaat en financiële kader. Alleen zaken die het beleid betreffen of om advies vragen, leggen ze aan de kerkenraad voor. Belangrijke afspraken, taakomschrijvingen en draaiboeken worden centraal vastgelegd in documenten en/of de ambtsdragersmap.

College van Kerkrentmeesters: de beheersouderlingen en andere kerkrentmeesters streven jaarlijks naar een sluitende begroting en exploitatie. Zij doen dit door mee te doen aan de actie Kerkbalans en het vermogen deels te beleggen. In grote lijnen gaat het bij de kosten om pastoraat, gebouwen, organisten, communicatie, representatie en zondagse en doordeweekse bijeenkomsten.

College van Diakenen: de diakenen geven vorm aan de dienstbaarheid aan elkaar en de wereld en stimuleren dit onder gemeenteleden. Zij streven naar een sluitende begroting en een kleine, stabiele reserve. In de regel geven zij jaarlijks uit wat er binnenkomt. Dat geldt ook voor de werkgroep ZWO die onder verantwoordelijkheid van de diaconie opereert.

Beraadsgroep Pastoraat: samen met de predikant en de pastorale medewerkers stimuleren de ouderlingen pastoraat het omzien naar elkaar in de gemeente. Samen reageren zij op de behoeften die mensen zelf kenbaar maken en de signalen die zij op andere wijze opvangen. Naast het eigen bezoekwerk kan de Beraadsgroep gemeenteleden ook aanwijzen op elkaar, bijvoorbeeld in de vorm van wijkontmoetingen en bijeenkomsten als Meet & Greet

Beraadsgroep Vorming & Toerusting: de leden van Vorming & Toerusting streven ernaar het samen leren in de gemeente te stimuleren. Dit gebeurt met name in een leerhuis rond de Bijbel en in cursussen 'veranderend geloven'. Daarnaast worden er losse bijeenkomsten over een actueel onderwerp belegd. Jaarlijks of halfjaarlijks wordt een programma opgesteld en aangeboden waarin ook andere activiteiten in en om de Grote Kerk worden vermeld.

Eredienst: op dit moment is er geen actieve Beraadsgroep eredienst. Het is de vraag of die er weer moet komen. Het alternatief is dat de predikant in samenspel met anderen nieuwe wegen zoekt in de liturgie, die mag variëren, en daar met verschillende mensen en groepen vorm aan geeft. De gemeente heeft behoefte aan een vertaalslag naar het alledaagse leven. Sleutelwoorden zijn diversiteit, zorgvuldigheid en creativiteit, met eigentijdse, prikkelende en verdiepende teksten en verhalen rond de Bijbel.

Jeugdraad: de leden van de jeugdraad bezinnen zich op bijeenkomsten met en voor kinderen en jongeren en coördineert de activiteiten. Dit gebeurt aan de hand van een jaarplan dat samen met de betrokken groepen wordt opgesteld en uitgevoerd. Naast aandacht voor kinderen en jongeren op zondagochtend kan met de Hervormde gemeente gewerkt worden aan gezamenlijke jeugddiensten op de zondagmiddag of -avond.

De kerkenraad verwacht van alle genoemde groepen in september een werkplan voor het komende jaar en een verslag van het afgelopen jaar; voor beide geldt dat een A4 voldoet.

IV. Specifieke doelstellingen voor 2018-2022

In de lijn van het Beleidsplan 1.0 uit 2016 en de bezinningsdag van de kerkenraad in 2017 vragen de volgende onderwerpen om specifieke aandacht in de komende jaren.

1. Beleid en organisatie

Het beleidsplan 1.0 wordt een beleidsplan 2.0 met concrete acties. Een van de eerste taken voor de kerkenraad is om dit proces in gang te zetten en te begeleiden. Na vaststelling van dit uitgewerkte beleidsplan kan aan de colleges en beraadsgroepen, en aan bestaande of nieuw te vormen werkgroepen gevraagd worden de genoemde aanzetten tot nieuw beleid uit te werken en daarover op gezette tijden te rapporteren aan de kerkenraad. Beleidsplan 1.0 verwacht van de kerkenraad lef, flexibiliteit en verbindend leiderschap.

Zelf heeft de kerkenraad al aangegeven, mede geïnspireerd door het rapport 'Kerk op weg naar 2025' van de landelijke kerk, de organisatie van de gemeente kritisch te bekijken en de vergadercultuur terug te willen dringen. Vanuit het streven zuinig te zijn op onze vrijwilligers en hen niet te demotiveren, is het van groot belang dat de besluitvorming in de gemeente helder en vlot verloopt en goed wordt gecommuniceerd. Hoe vormen we een netwerk van betrokkenheid en doelmatigheid waarin de lijntjes kort en helder zijn?

In eerste instantie is het aan het moderamen om 'beleid en organisatie' te begeleiden.

2. Communicatie

Voor het werken aan nieuw beleid en een transparante organisatie is goede informatie en communicatie van wezenlijk belang. Dat houdt mensen betrokken en kan misverstanden voorkomen. Er zijn vandaag de dag talloze manieren om te communiceren. Willen we dat efficiënt doen en onze middelen verstandig inzetten, dan moeten we helder hebben:

- Wat willen we communiceren? Wat is inhoud van de boodschap?
- Waarom willen we communiceren? Wat willen we bereiken, tot stand brengen?
- Met wie willen we communiceren? Wie behoren tot onze doelgroep?

Als genoemde vragen beantwoord zijn, is het zaak te verkennen in hoeverre de bestaande communicatiemiddelen (kerkblad, kerkbrief, website, e-mail, brieven, persberichten...) als netwerk voldoende zijn. Is er aanvulling nodig, in de vorm van een Nieuwsbrief? Moet de kerk meedoen op Facebook, Instagram of Twitter? Is er een ouderling communicatie nodig? Voor dit beleidspunt is het onvermijdelijk een aparte werkgroep in het leven te roepen.

3. Gebouwen

Eind 2017 is met de Hervormde gemeente een Denktank Gebouwen in het leven geroepen. Gezamenlijk wordt nagedacht over de inrichting, exploitatie en eventuele aanpassing van de Grote Kerk en de Open Hof. Het streven is een breed gedragen 'masterplan' te ontwerpen voor de lange termijn waarbinnen de beheercommissie haar uitvoerende werk kan doen. In samenhang met de plannen van de overheid voor de markt, het museum en de toren, wordt verkend hoe de kerk meer open en toegankelijk kan worden voor bezoekers en op

passende wijze deel kan uitmaken van het geheel. Bij dit alles dient rekening te worden gehouden met teruglopende inkomsten en oplopende onderhoudskosten

4. Betrokkenheid en vrijwilligersbeleid

Onze protestantse gemeente heeft te maken met een verminderde betrokkenheid van haar leden. In de afgelopen decennia hebben veel mensen de kerk verlaten of de kerkgang losgelaten. Ook wordt het steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden voor allerlei taken. Enerzijds is er sprake van een landelijke tendens en kan deze ontwikkeling toegeschreven worden aan de tijdgeest. Anderzijds is het een proces waarover de kerk nauwelijks met haar blijvende en vertrekkende mensen in gesprek gaat. Er zijn wel exitgesprekken gevoerd, maar als mensen uit zicht verdwijnen, is daarvoor weinig aandacht. Kan dat misschien ook anders? Aan de Beraadsgroep Pastoraat wordt gevraagd wat een goede manier is om de betreffende mensen te benaderen. Vervolgens is het aan de kerkenraad om hieraan uitvoering te geven, en om beleid te ontwikkelen ten aanzien van het motiveren en vasthouden van vrijwilligers.

5. Missionaire gemeente

Bij de beëindiging van haar pionierswerk voor Zin in Wijk bij Duurstede heeft ds. Rebecca Onderstal enkele vragen doorgegeven waar onze gemeente haar voordeel mee kan doen met het oog op haar missionaire rol en houding: hoe wil zij kerk in de samenleving zijn? Concreet is de vraag of we willen voortbouwen op wat ZIN achterlaat (incl. website, logo, naam)? Willen we meedoen in The Passion? Proberen we pastoraal aanwezig te zijn in het café of elders? Geven we steun aan de lopende kring voor christelijke meditatie? Los hiervan is het ook goed ons te blijven bezinnen op onze missionaire presentie in Wijk. Hoe willen we ons geloof uitdragen en op zo'n manier aanwezig zijn dat we van toegevoegde waarde zijn in de Wijkse samenleving? Hoe willen we hieraan vormgeven, wat betekent dat bijvoorbeeld voor de kerkdiensten en het kerkgebouw, voor eventuele nieuwe initiatieven en voor de inzet en taakomschrijving van de predikant? Enerzijds wordt hierover al nagedacht binnen de bestaande Denktank Gebouwen, anderzijds kan het goed zijn in een – liefst weer gezamenlijke – werkgroep concrete plannen te maken.

V. Over de verdere procedure

Na een eerste verkenning in moderamen en kerkenraad is dit beleidsplan 2.0 voorgelegd aan de hierin genoemde colleges en groepen. Dat heeft geleid tot een aantal tekstwijzigingen.

Dit beleidsplan is vastgesteld in de kerkenraad van 21 februari 2018. Bij de verdere invulling en uitwerking speelt het moderamen een belangrijke initiërende en coördinerende rol.

Rond de zomer van 2020 vindt een tussentijdse evaluatie plaats van de doelstellingen en eerste resultaten, en kan het beleidsplan desgewenst worden bijgesteld. Na de zomer van 2021 is het aan de kerkenraad voorbereidingen te treffen voor het beleidsplan 2022-2026.

Wijk bij Duurstede, woensdag 21 februari 2018
Kerkenraad Protestantse gemeente Wijk bij Duurstede